

Generalforsamling 2015

14. april 2015

Generalforsamling 2015

Velkommen

The image shows a person in a white shirt working at a desk. A computer monitor in the background displays a software interface with a 3D architectural model and various data tables. The person is looking at a large sheet of paper with architectural drawings. The drawings include floor plans with red and blue annotations. Handwritten notes in red ink are visible on the paper, such as 'Pille top vare 1122 Af hensyn til skabsag / skrin' and 'Ønske om plads til ext. seng'. The desk is cluttered with papers, a keyboard, and a mouse.

Dagsorden pkt. 1

Valg af dirigent

Valg af dirigent

- Bestyrelsen indstiller Lars Svenning Andersen

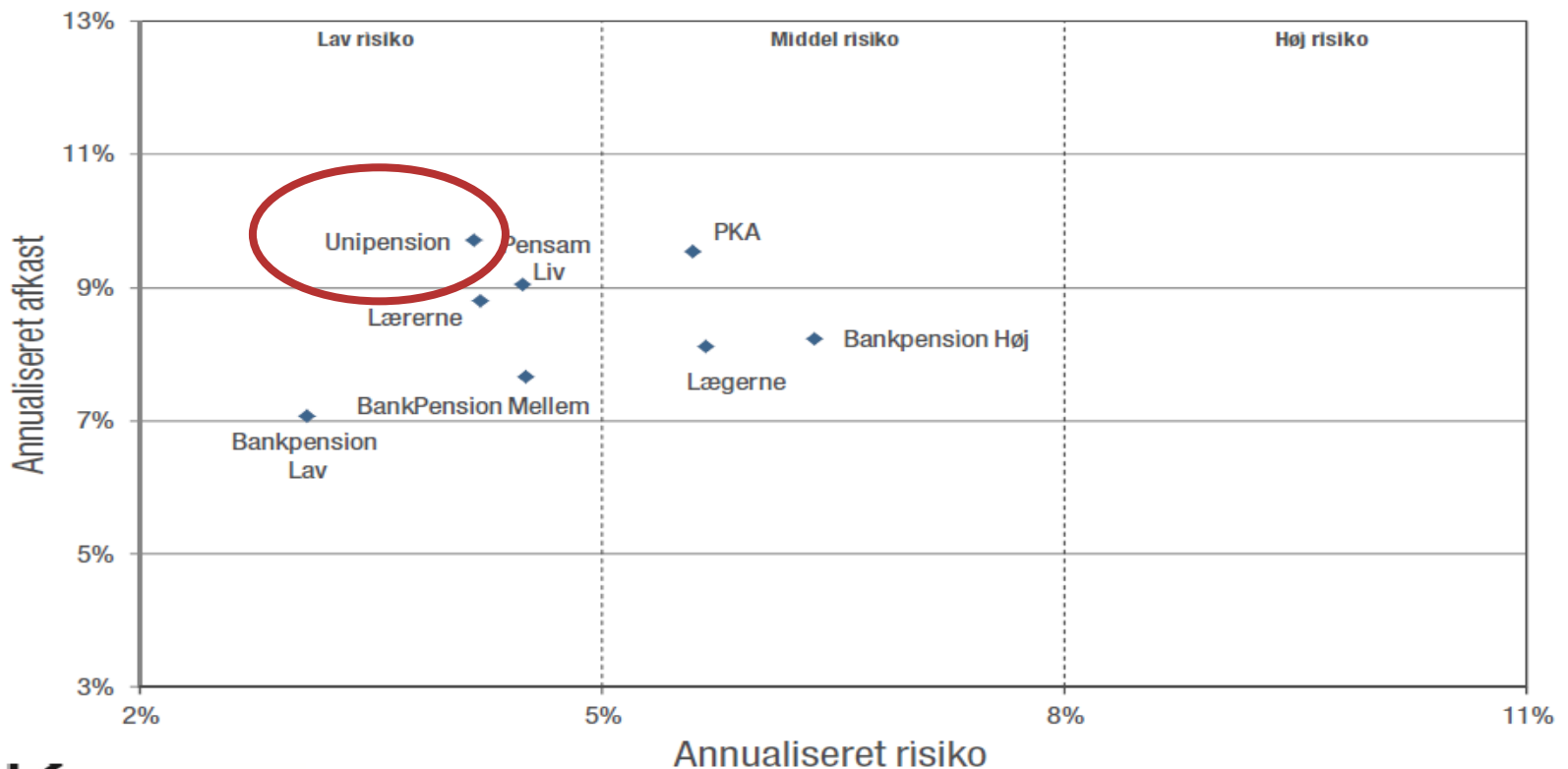

Dagsorden pkt. 2

Bestyrelsens beretning

Godt afkast – lav risiko

2010 – 2014

Vi skaber (mer)værdi

Sammenligning 2009-2013

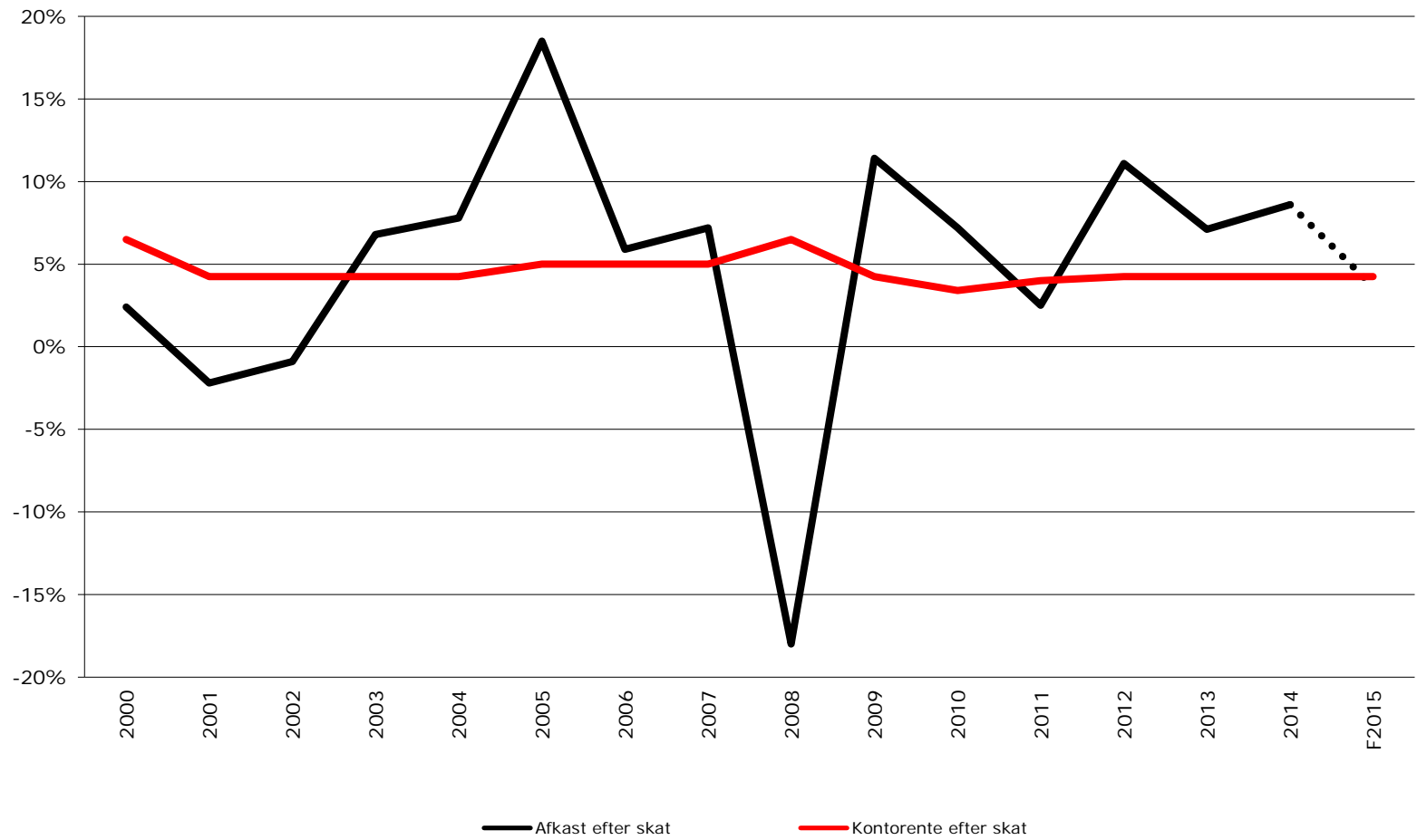
188 pensionsselskaber globalt

	Unipension	Europa	Globalt
Afkast	13,1 pct.	9,6 pct.	12,5 pct.
Merværdi	2,2 pct.	0,1 pct.	0,3 pct.
	Unipension	Peer group	
Risiko	7,6 pct.	8,8 pct.	

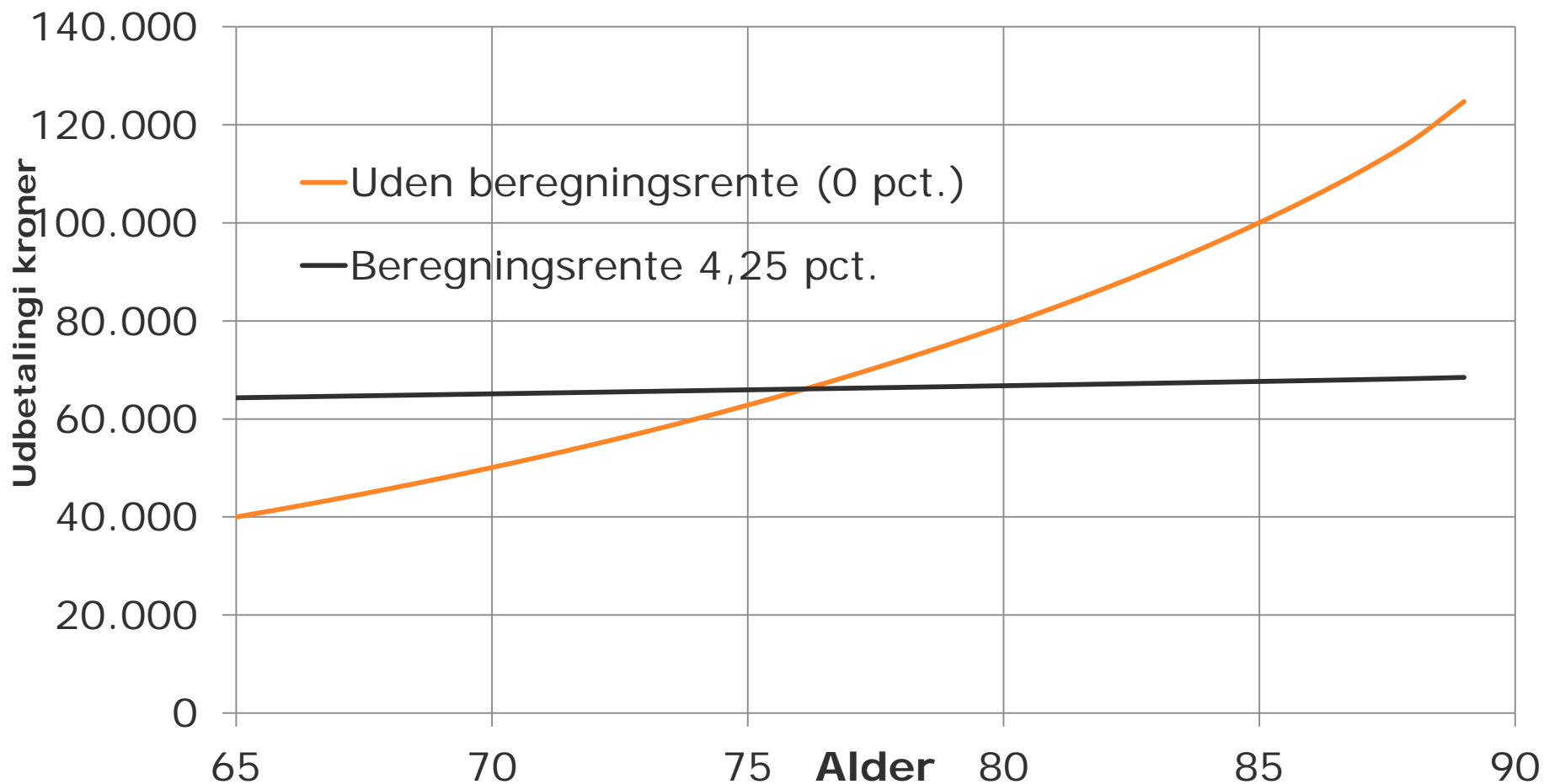

Stabile pensioner

Beregningsrente

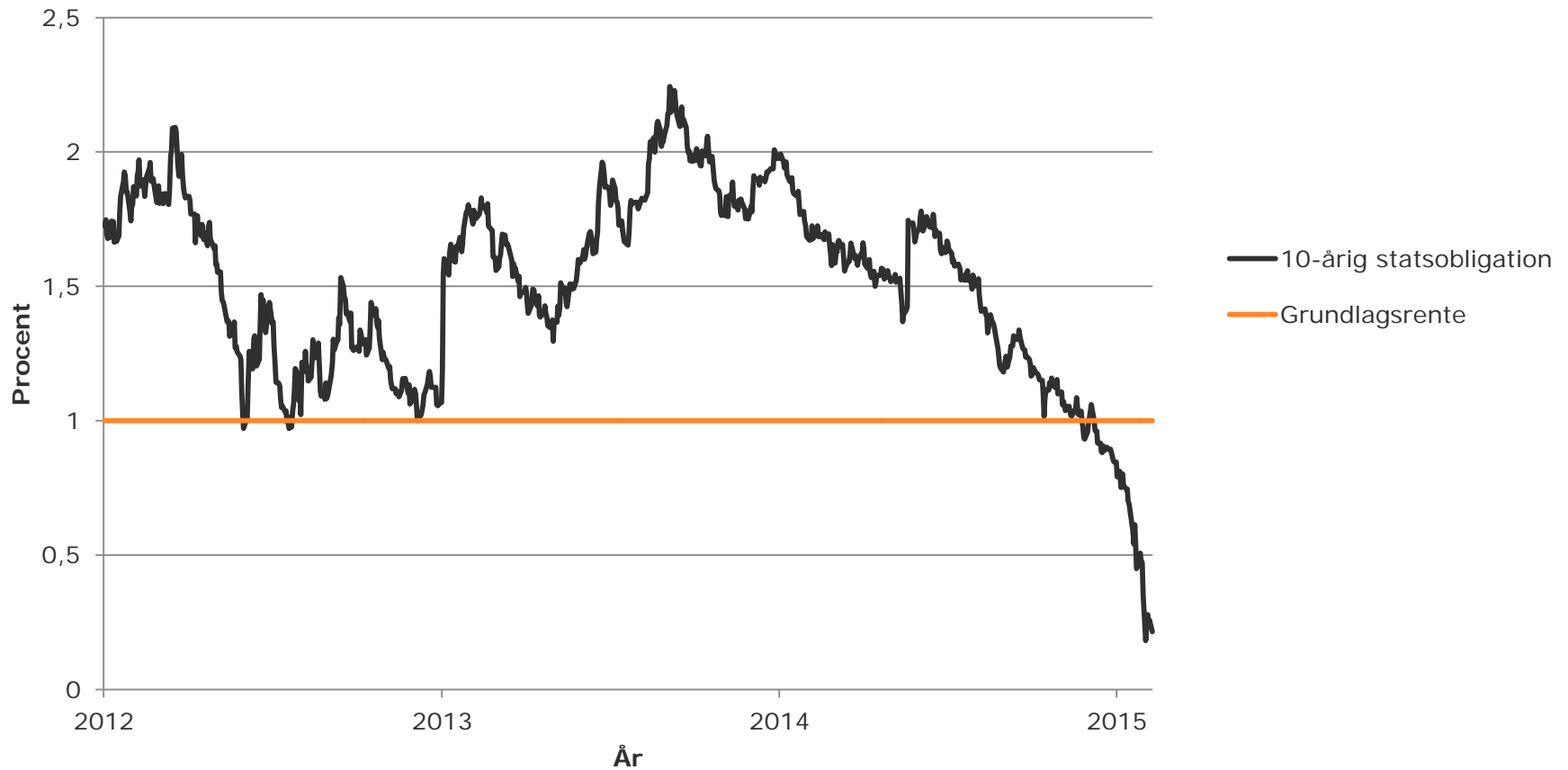
Eksempel med 1 mio. kr. i opsparing

Dagsorden pkt. 2

Grundlagsrente

Renteudvikling

Finanstilsynets inspektion

Rutinemæssig inspektion

Påbud vedrørende:

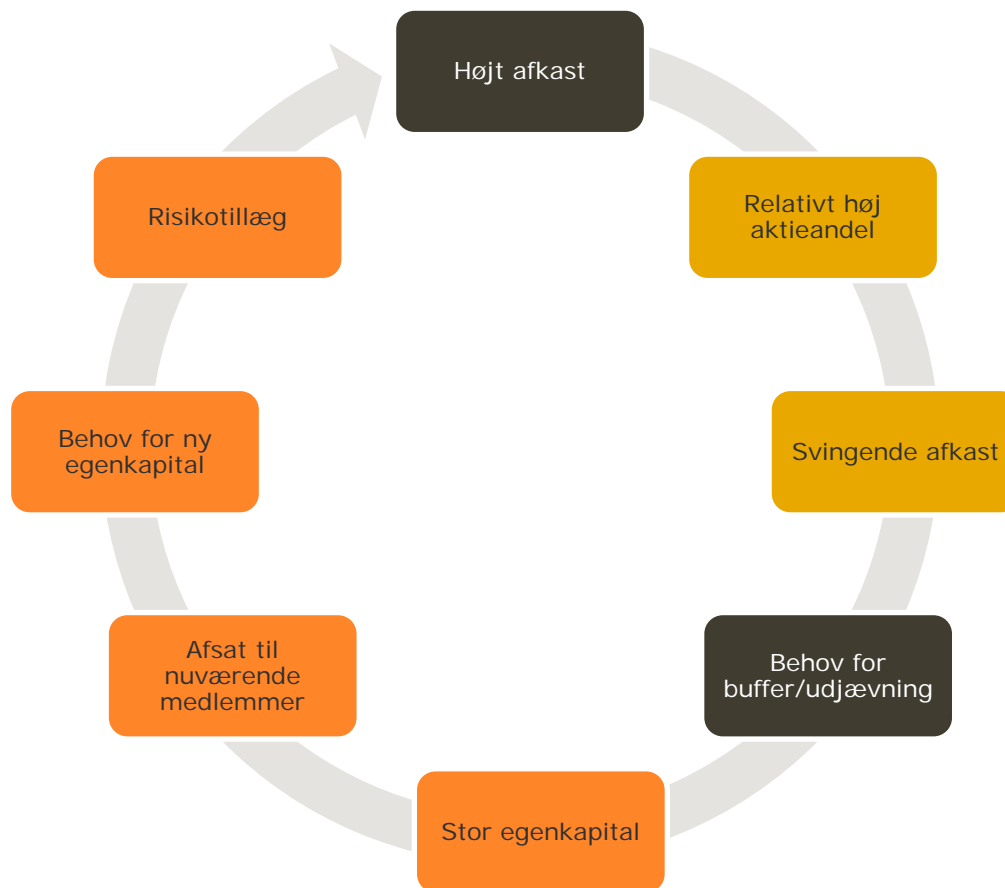
- indberetningen af pensionskassens registrerede aktiver
- formuleringen af retningslinjerne for outsourcing af investeringsaktiviteterne

Risikooplysning om:

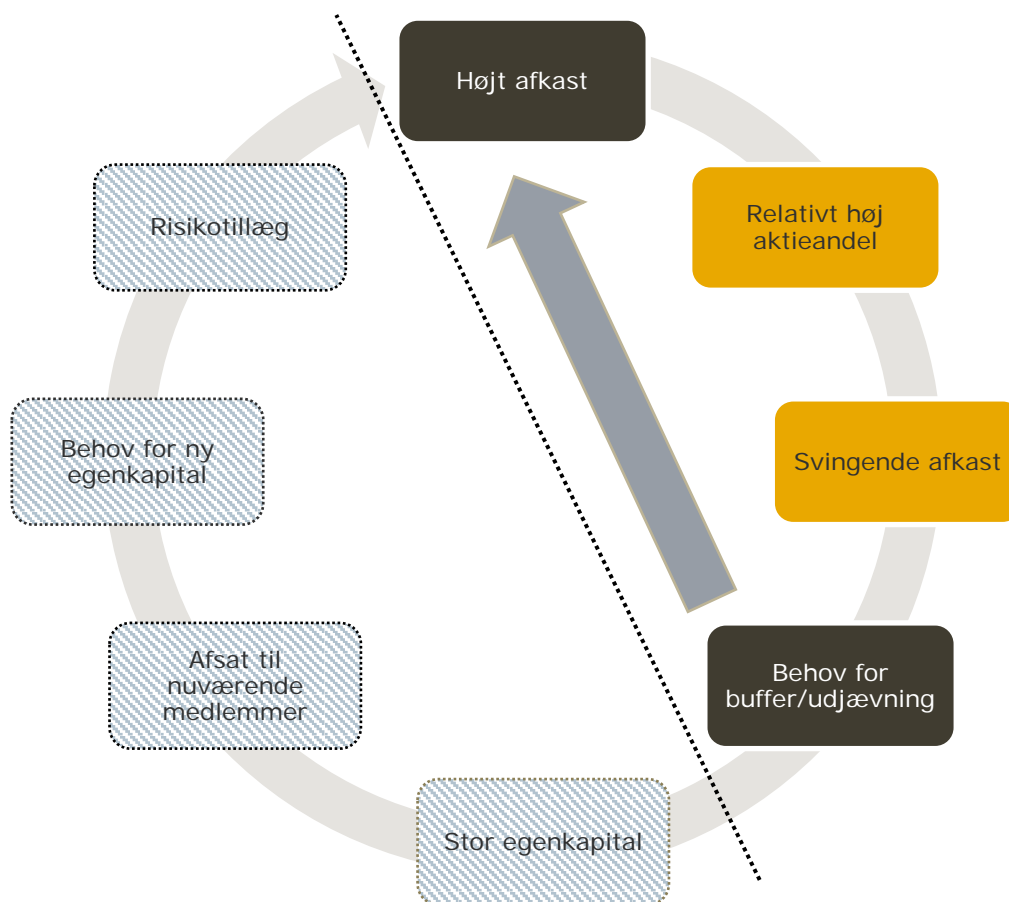
- at pensionskassens forretningsmodel ”.... indebærer en risiko for, at ikke alle medlemmernes interesser varetages på tilstrækkelig vis, idet udlodning af tillægspension afhænger af nuværende og fremtidige bestyrelses beslutninger”.

Forretningsmodellen

Mere transparent forretningsmodel

Pensionskassen - partnerskab for livet

Aflønning af direktion og bestyrelse

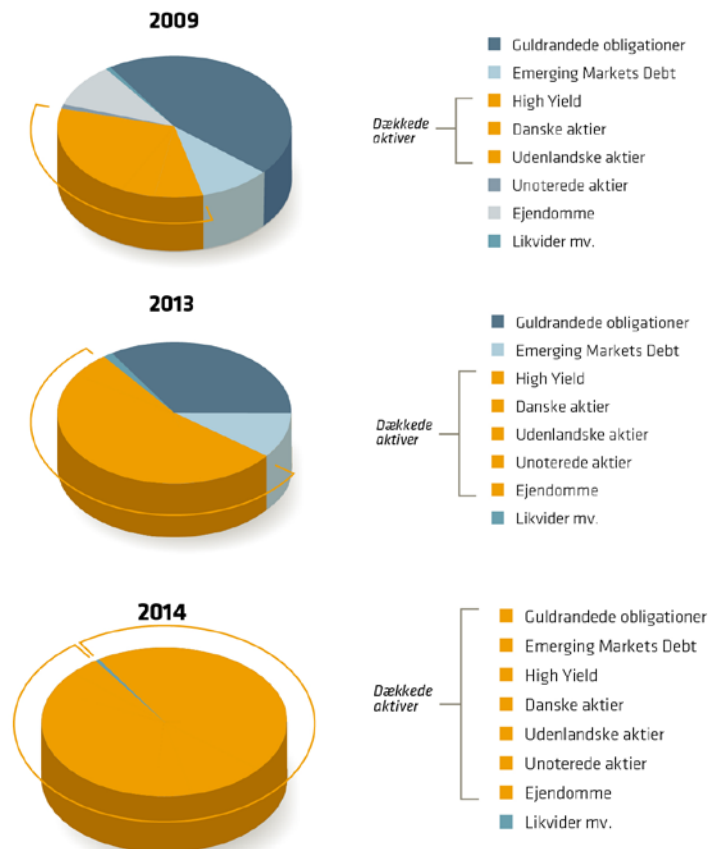
Aflønning	2014	2015	2016
Bestyrelseshonorar	743.553 kr.	860.004 kr.	Regulering?
Direktion: Cristina Lage	387.180 kr.	400.291 kr.	Regulering?

Løn til direktionen fordeles mellem de 3 pensionskasser i Unipension efter omkostningsfordelingsprocenten.

Alle aktivklasser omfattet

- Udvikling i aktivklasser omfattet af retningslinjer for ansvarlige investeringer.

Ansvarlige investeringer

Global Investor Statement on Climate Change

Styrende mål for dialog, bl.a.:

- dokumentere, hvordan klimaforandringer influerer på deres strategi og kapitalallokering.
- udarbejde en sammenhængende strategi for investeringer i vedvarende energi.
- forklare deres indsats, for at stå imod en længere periode med lave olie- og eller gaspriser.
- udøve et politisk pres for fastsættelse af prisen for CO₂-udledning.

Exxon – fra klimabenægter til dialogpart

- Dialogen påbegyndt i 2009.
- 2013 holder selskabets første investormøde om klimaforandringer, som vi deltager i, og vi mødes i 2014 med deres klimachef.

Hvad har vi opnået?

- Vi har sat klimaet på dagsordenen hos et af verdens største selskaber, og Exxon taler nu med både investorer og omverdenen om klima.
- Exxon står nu offentligt frem med sine holdninger: Exxon ser skat på CO₂-udledning som det rette værktøj til reduktion af drivhusgasser.

Debat

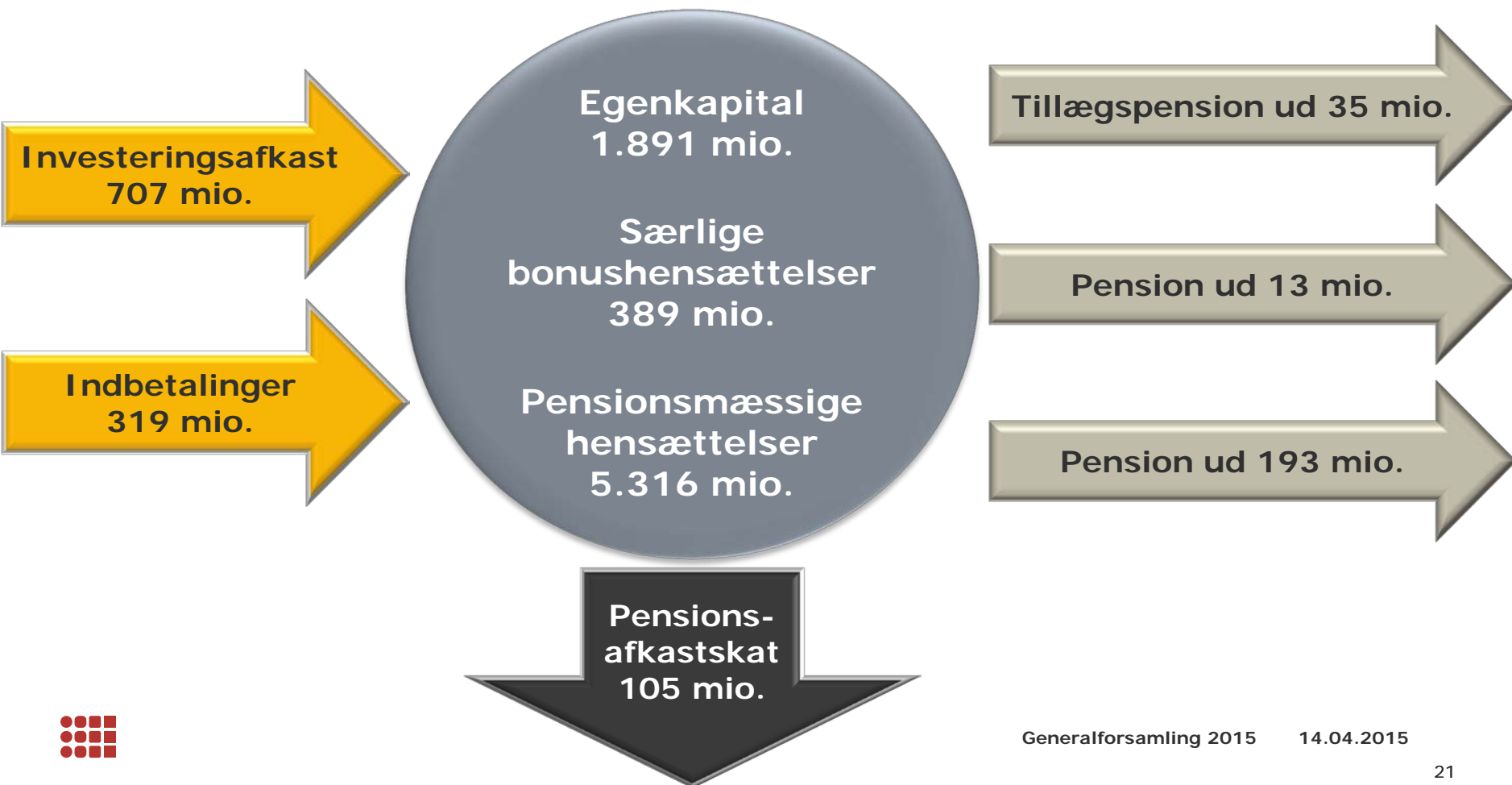
Dagsorden pkt. 3

Forelæggelse og godkendelse af årsrapport 2014

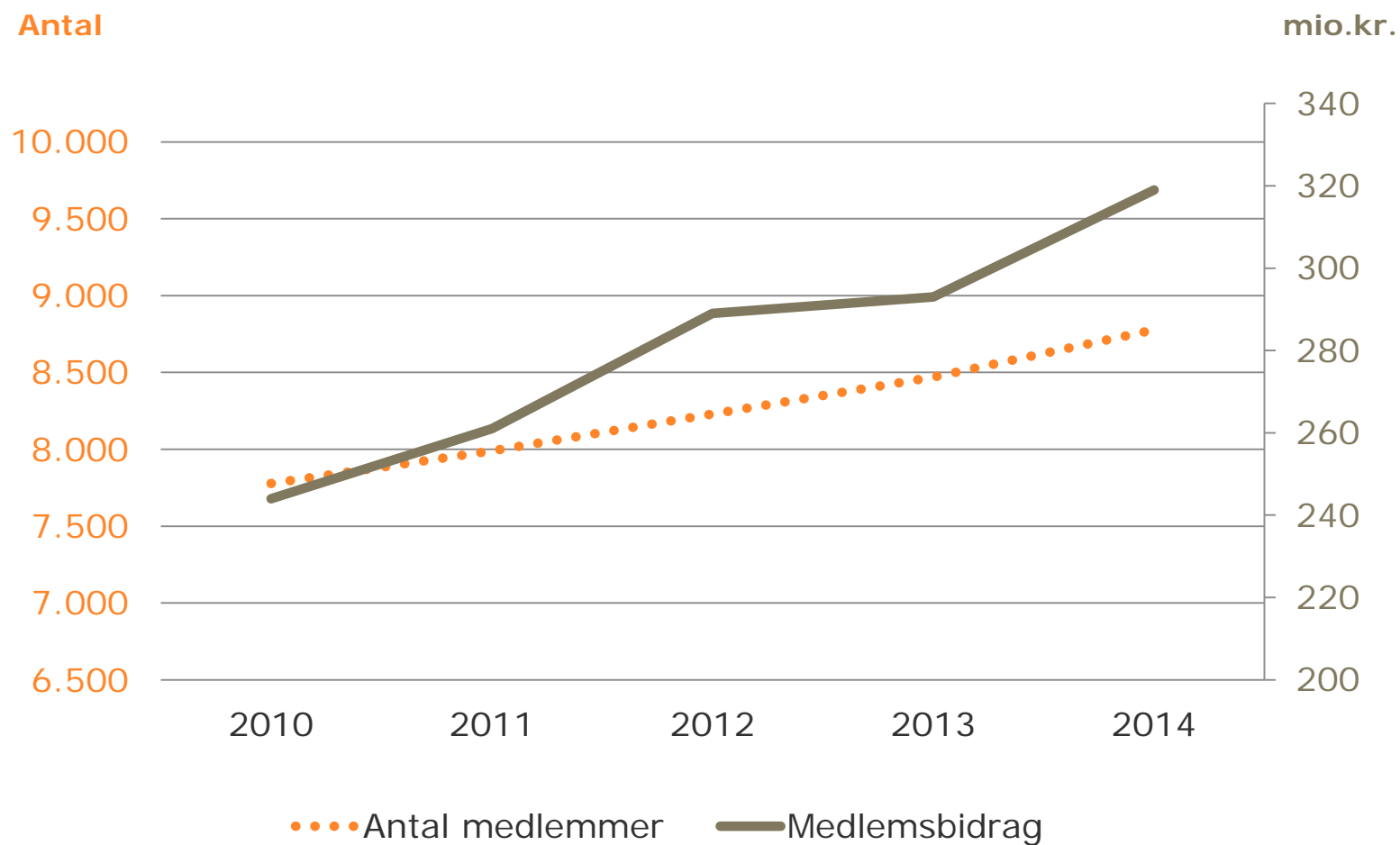
Penge ind/penge ud - overblik

Medlemsformue

Nettovækst i 2014 = 662 mio.

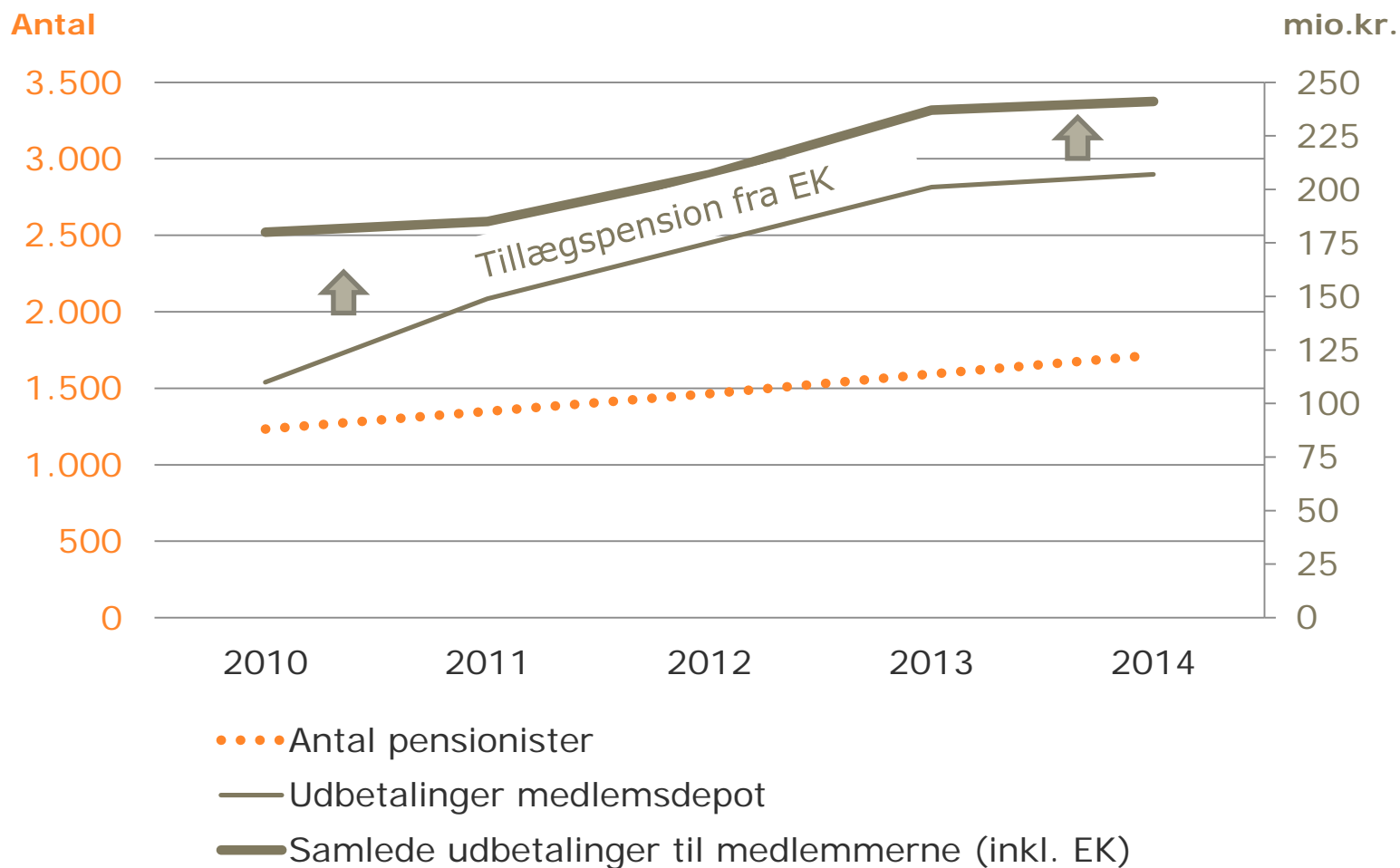
Vækst i medlemmer og indbetalinger

Mindre stigning i udbetalinger

35 mio. udbetalt fra EK i 2014

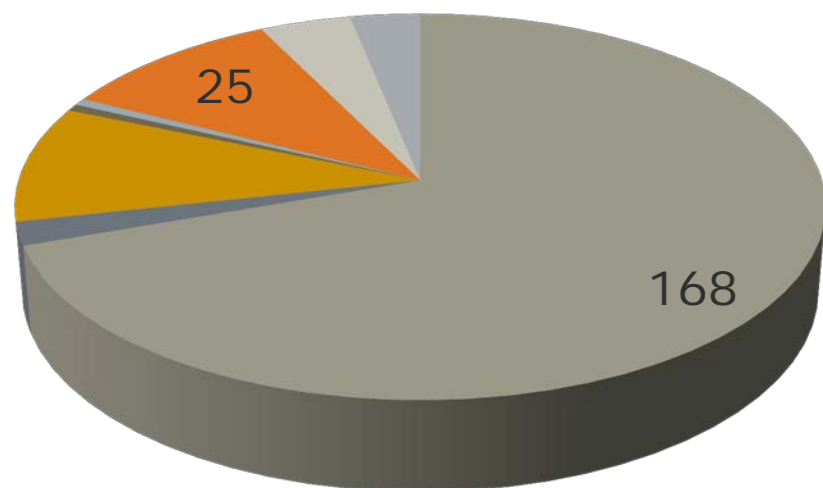

Stigning i alderspensioner

Fald i engangsydelser (summer)

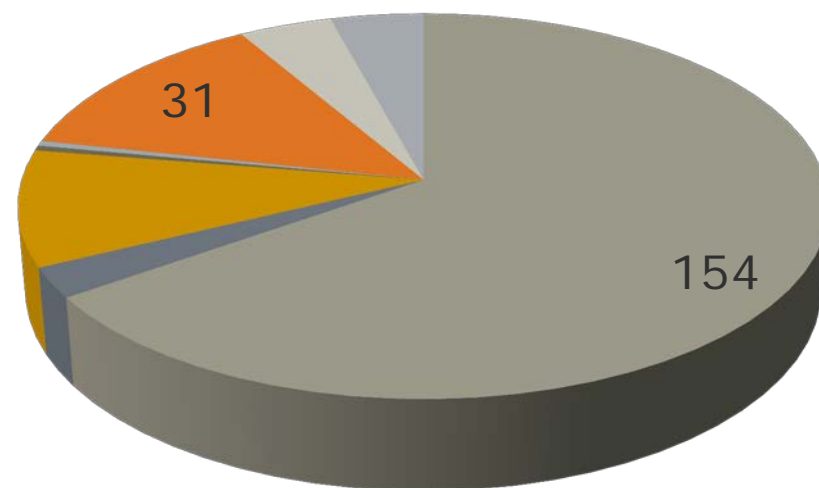
Mio. kr.

2014

- Alderspensioner
- Ægtefællepensioner
- Ratepensioner
- Udtrædelser

2013

- Invalidepensioner
- Børnepensioner
- Engangsydelser
- Præmie Gruppeliv

Pause

Dagsorden pkt. 4

Forslag fra bestyrelsen og medlemmerne

Dagsordenens pkt. 4, forslag 1: Navneændring af Arkitektforbundet og optagelse af designere

Fremlægges af Mette Carstad

Forslag til nye bestemmelser

- Navneændring fra Arkitektforbundet til Forbundet af Arkitekter Og Designere
- Optagelse af designere (cand.design og bachelorer)

Ikrafttræden

- Ikrafttrædelse fra vedtagelsen på generalforsamlingen

Dagsordenens pkt. 4, forslag 1:
Navneændring af Arkitektforbundet og
optagelse af designere

Debat

Dagsordenens pkt. 4, forslag 1: Navneændring af Arkitektforbundet og optagelse af designere

Afstemning

Dagsordenens pkt. 4, forslag 2: Valg af det uafhængige regnskabs- og revisionssagkyndige bestyrelsesmedlem på generalforsamlingen

Fremlægges af Mette Carstad

Nuværende regler

- Det særligt sagkyndige bestyrelsesmedlem udpeges af de faglige organisationer i fællesskab (AA og FAOD)

Forslag til ny bestemmelse

- Det særligt sagkyndige bestyrelsesmedlem vælges på generalforsamlingen, efter indstilling fra bestyrelsen

Ikrafttrædelse

- Ikrafttrædelse fra vedtagelsen på generalforsamlingen

**Dagsordenens pkt. 4, forslag 2:
Valg af det uafhængige regnskabs- og revisionssagkyndige
bestyrelsesmedlem på generalforsamlingen**

Debat

**Dagsordenens pkt. 4, forslag 2:
Valg af det uafhængige regnskabs- og revisionssagkyndige
bestyrelsesmedlem på generalforsamlingen**

Afstemning

Dagsordenens pkt. 4, forslag 3: Valg af revisionsfirma i stedet for valg af en personlig revisor

Fremlægges af Mette Carstad

Nuværende regler

- Der skal vælges personlige revisorer

Forslag til ny bestemmelse

- Det bliver muligt at vælge et revisionsfirma i stedet for en personlig revisor

Ikrafttrædelse

- Ikrafttrædelse fra vedtagelsen på generalforsamlingen

Dagsordenens pkt. 4, forslag 3:
Valg af revisionsfirma i stedet for valg af en
personlig revisor

Debat

Dagsordenens pkt. 4, forslag 3:
Valg af revisionsfirma i stedet for valg af en
personlig revisor

Afstemning

Dagsordenens pkt. 4, forslag 4: Delpension for offentligt ansatte

Fremlægges af Cecilie Therese Hansen

- Overenskomstkraav
- Man kan kun få udbetalt delpension svarende til den tid hvormed arbejdstiden reduceres.
- Kun gældende for nye indbetalinger efter 1. januar 2016 (ikke allerede opsparet depot)
- Kun gældende for indbetalinger der sker indenfor en offentlig overenskomst

Ikrafttræden

- Ikrafttrædelse pr. 1. januar 2016

Dagsordenens pkt. 4, forslag 4:
Delpension for offentligt ansatte

Debat

Dagsordenens pkt. 4, forslag 4:
Delpension for offentligt ansatte

Afstemning

Dagsordenens pkt. 4, forslag 5-7: Helbredsbetingede ydelser

Fremlægges af Per Frølund Thomsen

Opdatering af vores invalidepensionsregler

Hvorfor

- Ny lovgivning betyder, at nuværende regler ikke længere er rimelige for alle medlemmer, fx:
 - Fleksjobs- og førtidspensionsreformen
 - Nye aldersgrænser for udbetaling
- Nuværende modregningsregler bør opdateres

Forslagene er gældende for

- Forslag 5 og 7 har kun betydning for *nye* medlemmer
- Bestyrelsen arbejder videre med regler for *nuværende* medlemmer og vender tilbage om dette på næste års generalforsamling
- Forslag 6 om modregning gælder for *alle* medlemmer

Dagsordenens pkt. 4, forslag 5-7: Helbredsbetingede ydelser

Bestyrelsens politik for helbredsbetingede ydelser

- Understøtte det gode liv, hele livet.
- Skabe tryghed og sikkerhed for medlemmerne ved længerevarende sygdom
- Mulighed for at bevare sin hidtidige levestandard

Dagsordenens pkt. 4, forslag 5-7: Helbredsbetingede ydelser

Bestyrelsens politik for helbredsbetingede ydelser

- Tryghed og sikkerhed for medlemmerne i tilfælde af længerevarende sygdom, men m/incitament til at arbejde.
- Standardpakke som i størst mulige omfang dækker medlemmernes behov.
- Mulighed for til- og fravalg (fleksible dækninger), hvor standardpakken ikke dækker behov.
- Sikre at der ikke sker en udhuling af opsparingen til alderspension.
- Ændringerne skal sikre, at reglerne bliver opdateret i forhold til ny lovgivning, herunder folkepensionsalderen.
- Fælles regler, da medlemmerne i de tre pensionskasser er sammenlignelige.

Dagsordenen pkt. 4, forslag 5: Optagelsesregler for *nye* medlemmer

De vigtigste ændringer

- Lempeligere optagelsesregler
 - Obligatorisk medlemskab: Karens nedsættes fra 24 mdr. til 6 mdr.
 - Frivillig i et ansættelsesforhold: 24 mdr.'s karens i stedet for afgivelse af helbredsoplysninger
 - Frivillige uden for et ansættelsesforhold: Ingen ændring

I krafttræden

- Gældende for *nye* medlemmer med virkning fra 1. juli 2016 (bemyndigelse til bestyrelsen om fastlæggelse af præcis ikrafttrædelse)

Modregningsregler ved tilkendt invalidepension

De vigtigste ændringer

- Modregningsregler – arbejdsindtægter inden for og uden for eget fag:
 - Hel invalidepension: Bundgrænse på 50.000 kr. (indeksreguleret); 50 øre modregning for hver kroners lønindtægt
 - Halv invalidepension: Bundgrænse på 100.000 kr. (indeksreguleret); 25 øre modregning for hver kroners lønindtægt

I krafttræden

- Gældende for *alle* medlemmer med virkning fra 1. maj 2015

Regler for helbredsbetingedede ydelser for *nye* medlemmer

De vigtigste ændringer

- Revurdering af tilkendelser af invalidepension:
Fremover varig invalidepension, *længerevarende invalidepension* (ny) samt midlertidig invalidepension
- Aldersgrænser – ændring fra 67 år til folkepensionsalder og 60 år til "5 år før folkepensionsalder".
- NB: Tilkendelseskriterier: Fortsat faginvaliditet

I krafttræden

- Gældende for *nye* medlemmer med virkning fra 1. juli 2016 (bemyndigelse til bestyrelsen om fastlæggelse af præcis ikrafttrædelse)

Dagsordenens pkt. 4, forslag 5-7: Helbredsbetingede ydelser

Debat om forslag 5-7

- **Forslag 5:** Optagelsesregler for nye medlemmer
 - Obligatorisk medlemskab: Karens nedsættes fra 24 mdr. til 6 mdr.
 - Frivillig i et ansættelsesforhold: 24 mdr.'s karens i stedet for afgivelse af helbredsoplysninger
 - Frivillige uden for et ansættelsesforhold: Ingen ændring
- **Forslag 6:** Modregningsregler ved tilkendt invalidepension
 - Hel invalidepension: Bundgrænse på 50.000 kr. (indeksreguleret); 50 øre modregning for hver kroners lønindtægt
 - Halv invalidepension: Bundgrænse på 100.000 kr. (indeksreguleret); 25 øre modregning for hver kroners lønindtægt
- **Forslag 7:** Regler for helbredsbetingelser for nye medlemmer
 - Revurdering af tilkendelser af invalidepension
 - Aldersgrænser – følger folkepensionsalderen

Afstemning om forslag 5

Forslag 5: Optagelsesregler for nye medlemmer

- Obligatorisk medlemskab: Karens nedsættes fra 24 mdr. til 6 mdr.
- Frivillig i et ansættelsesforhold: 24 mdr.'s karens i stedet for afgivelse af helbredsoplysninger
- Frivillige uden for et ansættelsesforhold: Ingen ændring

Afstemning om forslag 6

Forslag 6: Modregningsregler ved tilkendt invalidepension

- Hel invalidepension: Bundgrænse på 50.000 kr. (indeksreguleret);
50 øre modregning for hver kroners lønindtægt
- Halv invalidepension: Bundgrænse på 100.000 kr. (indeksreguleret);
25 øre modregning for hver kroners lønindtægt

Afstemning om forslag 7

Forslag 7: Regler for helbredsbetingedede ydelser for nye medlemmer

- Revurdering af tilkendelser af invalidepension
- Aldersgrænser – følger folkepensionsalderen

Dagsordenens pkt. 4, forslag 8: Formueforvaltning for tredjemand

Fremlægges af Rie Øhlenschlæger

- Bemyndigelse til, at et selskab, som pensionskassen er medejer af, kan tilbyde formueforvaltning for andre.
- Formålet er at spare omkostninger ved stordrift.
- Der er ikke risiko for, at pensionsopsparingerne kommer i fare

Ikrafttrædelse

- Ikrafttrædelse fra vedtagelsen på generalforsamlingen

Dagsordenens pkt. 4, forslag 8:
Formueforvaltning for tredjemand

Debat

Dagsordenens pkt. 4, forslag 8: Formueforvaltning for tredjemand

Afstemning

Dagsordenens pkt. 4, forslag 9: Bemyndigelse til bestyrelsen om korrektur- ændringer o.l.

- Bemyndigelse til at rette fx paragrafhenvisninger og andre korrekturmæssige forhold.
- Bemyndigelse til at rette i forslag, hvis myndighederne kræver det.

Dagsordenens pkt. 4, forslag 10: Opfordring til afvikling af investeringer i kulselskaber m.v.

"We are on a collision course with nature. Now is the time for us to take bold decisions."

"The looming choice may be either stranding those assets or stranding the planet."

(citat: OECD's generalsekretær Angel Gurría)

Skjern
SENIOR center

AP Pension
Medlemsforslag

Ansvarlig Fremtid

” Generalforsamlingen opfordrer bestyrelsen til: At arbejde for at afvikle investeringer i de 100 største kulselskaber snarest muligt og senest inden udgangen af 2018.

At indgå i og årligt dokumentere dialog med olie- og gasselskaber, hvor pensionselskabet ejer aktier, om at afvikle deres investeringer i højrisikable udvindingsprojekter fx tjæresand, dybhavsboringer og udvinding i Arktis.”

Forslagsstillere: Lene Nielsen, Lilian Jensen, Kasper Larsson, Sara McKinley, Anne Poulsen, Jens Hvass, Ellen Bjarnø, Anders Strømvig Hansen, Søren Bjarnø, Katrine Thuesen, Jørn Simonsen, Per Hauschild

To sæt argumenter:

- 1. Klimaet og hensynet til kommende generationer.**
- 2. Ønsket om stabile økonomiske afkast**

Klimaudviklingen løber løbsk

Vi mærker det allerede

Hedebølger og tørke

Orkaner

Oversvømmelser

Klimaflygtninge

COPENHAGEN

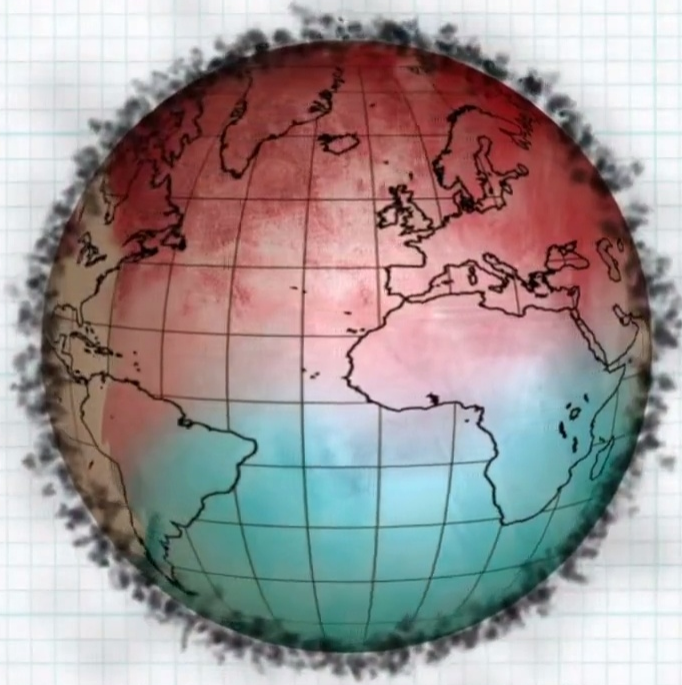
UNITED NATIONS CLIMATE CHANGE CONFERENCE 2009

CMP5 COPENHAGEN

Verdens ledere på COP 15 kunne kun blive enige om en ting

2°

Fælles udmelding:

Den globale gennemsnits temperaturstigning må max være 2 grader celsius.

Det Internationale Energi Agentur og FNs klimapanel har konkluderet at 2/3 af verdens fossile reserver *ikke* kan afbrændes, hvis vi skal holde os under 2 graders global temperaturstigning.

Kul er det mest klimabelastende af de fossile brændsler, udslippet af CO₂ er dobbelt så højt, som hvis man brænder gas af

Stop
investeringer i
kul

Udvinding af fossile brændstoffer medfører store miljømæssige belastninger

*Med jævne mellemrum
resulterer disse
udvindingsformer i store
miljøkatastrofer*

De højrisikable
udvindingsprojekter skal
afvikles.

Kulbranchen er i strukturelt fald

Stor risiko for værditab -->> Frasalg NU

Table 2: Comparing prices changes of coal, energy sector and wider market Indices

	Dow Jones US Total Market Coal Sector	Bloomberg Global Coal	MSCI World Energy	MSCI World	S&P 500	Dow Jones Industrial Average
1 year	-39%	17%	-17%	2%	10%	7%
3 year	-65%	-41%	-8%	36%	54%	38%
5 year	-76%	-43%	1%	44%	81%	69%
10 year	-48%	42%	42%	49%	73%	69%
20 year	1%	-	296%	177%	335%	353%

Source: Bloomberg, CTI/ETA analysis 2014

“The US Coal Crash, Evidence for Structural Change”

Carbon Tracker Initiative, March 2015

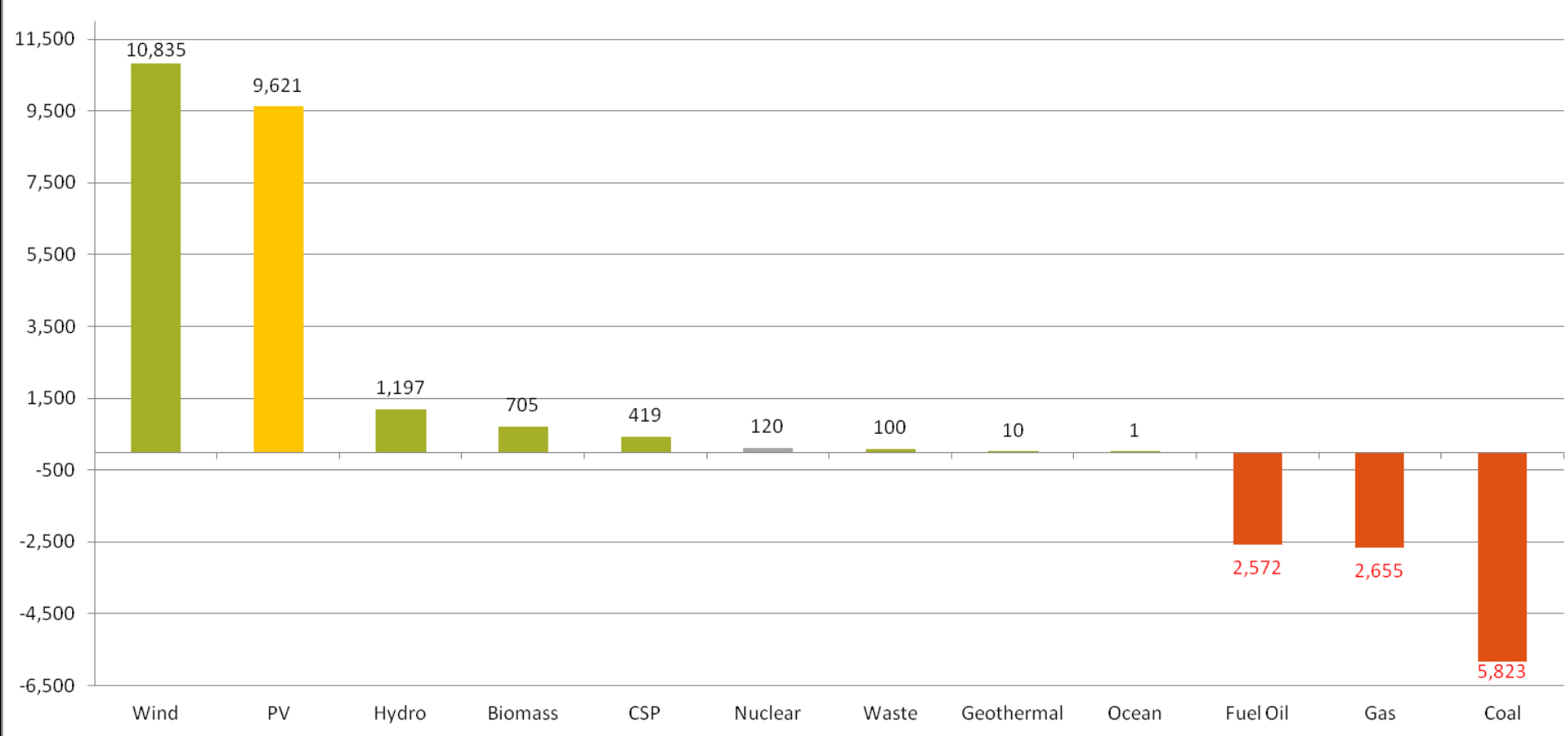
Fortidens brændsel er fremtidens investeringsrisici:

- Selv uden en global klimaaf tale forudser Citi*, at med de eksisterende standarder for *fuel efficiency* og skiftet fra olie til gas, vil der være et globalt peak i olieefterspørgslen i 2020

* Citigroup Inc., er en amerikansk bank- og finanskoncern. Citigroup er verdens største finansvirksomhed.

Vedvarende energi presser fossil energi ud af markedet i Europa og i USA, og senest i udviklingslande som Kina mfl.

Net power generation capacities added in the EU 28 in 2013 (MW)

Verdensbankens President Jim Yong Kim - støtter divestment*

"I have been urging companies like pension funds or insurance companies to reduce their investments in coal and a fossil-fuel based economy to move to renewable sources of energy." –

FN's Generalsekretær Ban Ki-moon, 2. november 2014, ifm. præsentation af IPCC's femte rapport om klodens klima

Afinvestering i kul og bl.a. tjæresand er en bred og hurtigt voksende tendens globalt. I Danmark er bl.a. PFA, Nordea og PKA pension gået foran:

Pensionselskab dropper investeringer i kulselskaber

Af Ida Meyer, Berlingske Nyhedsbureau
29. marts 2015, 05:47

Pensionselskabet PKA afvikler investeringer i fossile brændsler og sortlister 31 kulselskaber.

PFA har valgt at udelukke investeringer i syv selskaber, som udvinder olie af tjæresand. Unipension har aktier i alle syv, som er dykket sammen med olien.

FINANCIAL TIMES

Home World Companies Markets Global Economy Lex Comment Management Life & Arts
fastFT | Alphaville | FTfm | Markets Data | Trading Room | Equities | Currencies | Capital Mkts | Commodities | Emerging Markets | Tools

January 18, 2015 4:42 am

Nordea to blacklist coal-mining companies

Madison Marriage Author alerts

Nordea Asset Management plans to blacklist up to 40 coal-mining companies from its investment universe. It joins a growing list of large investors that have decided to cut their exposure to fossil-fuel assets.

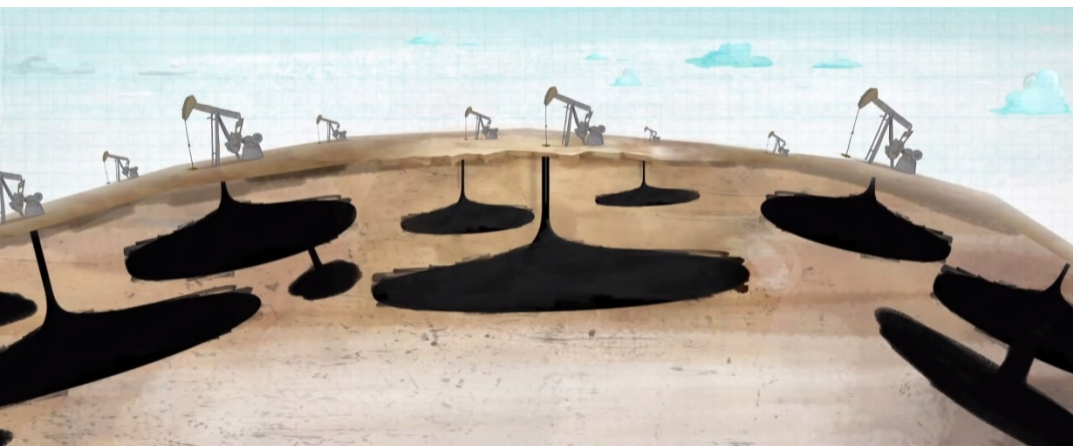
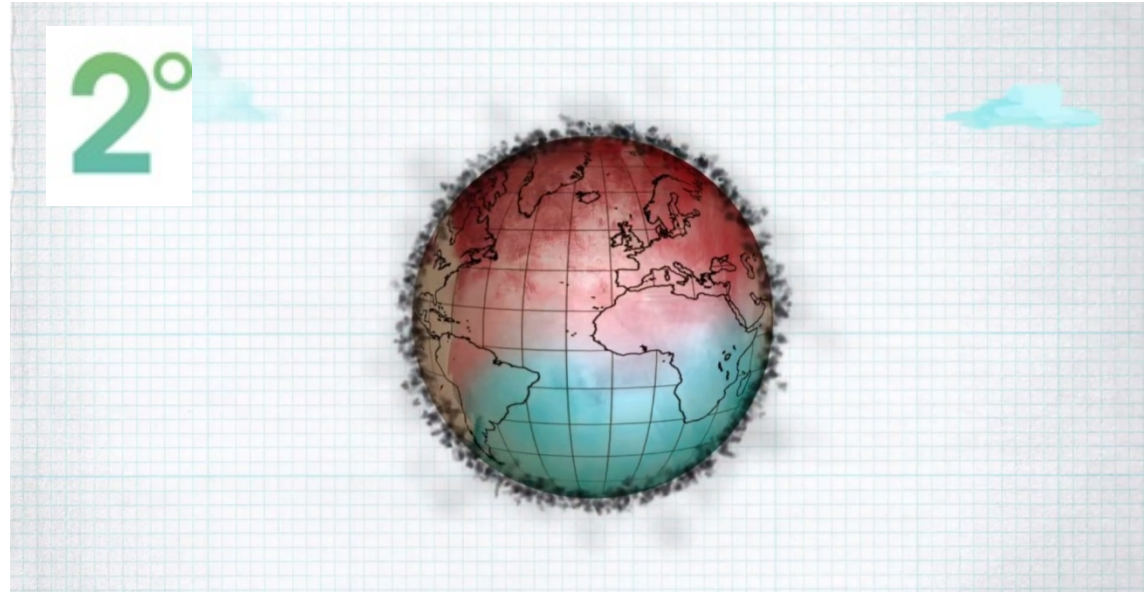
**Investering i fossile
brændstoffer er en
risikoinvestering**

Unipension mener ikke at de har globale retningslinjer at rette sig efter i forhold til miljø og klimaspørgsmålet, og at de derfor ikke har basis for handling:

”Der findes således ingen juridiske dokumenter eller globale retningslinjer, der kan hjælpe os med at præcisere, hvilke krav vi skal stille til de virksomheder, vi investerer i for så vidt angår deres udslip af CO². ”

(stranded assets og klimapolitiske udfordringer Marts 2014 Unipension.)

Globale retningslinjer:

IEA og FN's
Klimapanel:
2/3 skal blive i
jorden.

Vores forslag er netop i tråd med Unipensions retningslinjer for ansvarlige investeringer:

Stk. 2. Pensionskasserne ønsker ikke, at deres investeringer forårsager alvorlig og langsigtet skade på miljøet.

Stk. 3. Ved skade på miljøet i disse retningslinjer forstås eksempelvis:

- e. Handlinger, hvorved man offentligt modsætter sig intentionerne om stabilisering af koncentrationen af drivhusgasser i atmosfæren;**
- f. Forurening af vand, jord og luft, og stort udslip af drivhusgasser i atmosfæren.**

”Hvis Unipension vedtager en klimapolitik vil Unipension afvige fra sit udgangspunkt om ikke at være politisk.”

At lade stå til *er* politisk

Kan vi tage ansvaret?

Vil vi?

Hvad mener du, AP Pension skal?

Dagsordenens pkt. 4, forslag 10: Opfordring til afvikling af investeringer i kulselskaber m.v.

Fremlægges af Lars Thiis

Bestyrelsens bemærkninger

Dagsordenens pkt. 4, forslag 7: Opfordring til afvikling af investeringer i kulselskaber m.v.

Enighed om målet, men ikke midlet

- Klimaudfordringen er enorm, og vi skal tage vores del af ansvaret.
- Men frasalg virker ikke. Der står en ny investor klar, så længe der er efterspørgsel efter kul.
- Dialog er vejen. Ikke blot med udvindingsselskaberne, men også med de energitunge virksomheder.

Dagsordenens pkt. 4, forslag 10: Opfordring til afvikling af investeringer i kulselskaber m.v.

Analysen skal belyse en lang række økonomiske og juridiske aspekter, herunder:

- Hvor stor en risiko for lavere afkast løber deltagerne i fonden på grund af mindre spredning i porteføljen?
- Hvor store bliver deres ekstra investerings- og administrationsomkostninger?
- Hvilke implikationer har en sådan fond for pensionskassens rådgivning af medlemmerne?

Dagsordenens pkt. 4, forslag 10:
Opfordring til afvikling af investeringer i
kulselskaber m.v.

Debat

Dagsordenens pkt. 4, forslag 10:
Opfordring til afvikling af investeringer i i
kulselskaber m.v.

Afstemning

A person wearing glasses and a white shirt is working at a desk. They are looking at a computer monitor displaying a technical drawing or software interface. In the foreground, they are holding a large sheet of paper with architectural plans and handwritten notes in red ink. The notes include "Pille og vare 1122 Af hensyn til skabsog eksigt" and "Ønske om plads til ext. seng". The desk is cluttered with papers, a keyboard, and a mouse. The background shows more papers and a stack of books.

Dagsorden pkt. 5

Valg til bestyrelse

Valg til bestyrelsen

- Cecilie Therese Hansen er på valg.
Bestyrelsen indstiller til genvalg for en 3-årige periode.
- Lars Thiis ønsker at udtræde af bestyrelsen.
Bestyrelsen indstiller til valg af Ole Bjørn Petersen for en 2-årig periode (Lars Thiis' resterende valgperiode).
- Uafhængigt regnskabs- og revisionsagkyndigt bestyrelsesmedlem Niels Olsen udtræder af bestyrelsen.
- Bestyrelsen indstiller til valg af Søren Kaare-Andersen for en 3-årig periode.

Valg til bestyrelsen

- Bestyrelsen indstiller til valg af Søren Kaare-Andersen for en 3-årig periode.
- Søren Kaare-Andersen er bl.a:
 - direktør for Bikubenfonden
 - direktør for Kollegiefonden Bikuben
 - formand for Det Rådgivende Udvalg Nasdaq OMX Cph

Dagsorden pkt. 6

Valg af revision

Valg af revision

Vi indstiller til:

- valg af Deloitte Statsautoriseret Revisionspartnerselskab som revisor.

Dagsorden pkt. 7

Sted for næste års generalforsamling

Sted for næste års generalforsamling

- Bestyrelsen foreslår, at næste års generalforsamling bliver afholdt i København.

Dagsorden pkt. 8

Eventuelt